

16. 1. 2004

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Vláda připravuje zdražení potravin

Vládní experti usilovně počítají, kde vzít další peníze na splnění slibů. Protože peněz je potřeba víc, začíná se debatovat o zdražení potravin kvůli vyšším daním. Místo pěti procent by se u potravin vybírala sedmiprocentní daň z přidané hodnoty.

Průměrná rodina, která dosud utrácí za jídlo pět tisíc korun měsíčně, by tak každý měsíc zaplatila o stokrát více. Počítá s tím jedna z posledních variant daňové reformy, kterou chce vláda uvést do života od příštího roku.

Podle této varianty by zůstaly pouze dvě sazby DPH: pětiprocentní by se zvedla, a dvaadvacetiprocentní snížila pod dvacet procent. Druhá varianta spočívá v zavedení tří sazeb. Má však nevýhodu - dává větší příležitost k daňovým únikům.

Co vláda vybere od lidí navíc, to jim chce jinde vrátit. Rodiny s dětmi a podniky mají odvádět méně ze svých příjmů, lidem také zůstane víc v peněžence díky snížení příspěvku na zaměstnanost.

Tímto zvýšením daní chtějí někteří politici získat deset miliard korun na rozjezd větší důchodové reformy, při níž by se lidem odpustila část pojistného, pokud by si sami spořili na důchod.

Dražší potraviny by zaplatily důchody

Koaliční debaty o připravovaných daňových změnách přinesly jednu novou myšlenku s velkými dopady. Vládní experti zvažují, zda lidem nabídnout následující výměnný obchod: zvednout daň z přidané hodnoty a zdražit s větší razancí, než se dosud plánovalo, a vybrané peníze použít na podporu důchodů.

Dosud chtěl premiér Špidla na daních vybrat navíc 16 miliard, na podporu důchodů by však potřeboval víc. V přípravách daňového balíku se experti nebrání ani vyšší sazbě DPH na potraviny, které měly být zdražování ušetřeny.

Češi ročně utratí za jídlo a pití přes 700 miliard, a tak by vyšší daňová přírážka byla pro státní pokladnu velice výnosná. Pokud by se u potravin, bytů a dalších citlivých položek zvedla z pěti na sedm procent, daňová rošáda by se mohla podle jedné z variant obejít bez zavádění nové, třetí sazby DPH na úrovni okolo dvanácti procent, o níž dosud mluvil ministr financí Sobotka.

"Třetí pásmo, o kterém se hovoří, ještě není definitivní, bylo by to složité při výběru daně," uvedl vládní zdroj. Na reformu důchodů by se daněmi mělo ročně vybrat do deseti miliard korun.

Část vlády chce mít v rozpočtu tuto rezervu, aby mladí lidé mohli dostat v odvodech na penze větší volnost, podobně jako je tomu například na Slovensku nebo v Polsku.

Reforma by spočívala v tom, že své povinné odvody na pojistném by mohly aspoň z malé části přesměrovat do soukromých fondů, a tak si sami spořit, místo aby vše posílali dnešní generaci penzistů.

Peníze pro důchodce by se doplnily právě z vyšší DPH. Této myšlence se věnoval i ministr práce Zdeněk Škromach ve své koncepci penzijní reformy, projednávané minulý týden ve vládě. Škromach však před tímto povinným spořením varuje, mimo jiné kvůli tomu, že investice do fondů nemají v

Česku dobrý zvuk.

"Problémový vývoj finančních institucí v ČR naopak u občanů vzbuzuje pochybnosti o bezpečnosti prostředků spravovaných těmito institucemi," píše Škromach. Reformy, kdy lidé mají aspoň minimální možnost volby, se však líbí Světové bance i některým ekonomům.

"Zkušenost EU ukazuje, že s důchody mají menší problémy ty země, kde se víc spoří," uvádí Ondřej Schneider z Univerzity Karlovy. Za tento model bojují také vlivné pojišťovny a penzijní fondy, které by dostaly do správy více peněz. Spoření podporuje i ODS, kterou chce premiér Špidla do reformy penzí vtáhnout.

Zdroj: www.idnes.cz

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz